

ՆԵՐՈՂԵԱՆ ԶԱԳԱՐԻԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ
ԱՍԱՑԵԱԼ Ի ՅԱՐՈՒԹԵԱՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ.

Նոր երկին և նոր երկիր։ Այսօր յերկրի հաստատեցաւ գերեզման Քրիչին մերոյ։ Նոր երկինք և նոր սքանչելի զարմանք, քանզի տեղին այն լայնագոյն ցուցաւ՝ քան զհաստատութիւն երկնից, զի ի հաստատութեանդ՝ լի և պատարուն նովաւ ընդհանուր ամենայն արարածը, և ոչ թողլով զերկինն վերին և զերկիրս լրիւ, իսկ աստ Աստուածութիւն հանդերձ մարդկութեամբն տարեալ եղեւ։ Եւ ընդարձակագոյն ցուցաւ քան զհաստատութիւն անշափ լայնութեամբ երկնից։ Քանզի յայսմ աւուր տարաւ զանճառելին խսրհրդով՝ զոր ոչ կարեն տանեւ հաստատութիւնք երկնից։ Քանզի յայսմ աւուր վերնոցն և ներքնոցս առ հասարակ յնծութիւն ուրախութեան։ Այսօր աստուածունակ և մերակերպ տօնիւմ՝ իրեւ ի դրախտ աստուածընկալ՝ ընթանամք ի գերեզմանն։ Սա իսկ ի յերկրի երեւեալ ցուցանի՝ որպէս երկինք։ Գերեզման նեղագոյն, և աթոռ բարձրագոյն։ Տապանակ փոքրագոյն և հաստատութիւն մեծագոյն։ Շիրիմ մեռելոյ և յարութիւն մեռելոց։ Ընդունող մարմնոյ և աւերող գժոխոց։ Տեղի մժոյ և լուսատու խաւարելոց։ Քանզի երէկ ի ձեռն խաչին՝ խաւարեցաւ արեգակն ի վերայ ամենայն ակեղերաց։ Այսօր ի ձեռն գերեզմանին լուսաւորեցան ամենայն հսւատաշեալք։ Երէկ խաչն մահ աւանդեաց երեւեալ մարդոյն, և մահն նորու՝ մեռելոցն կինդանութիւն շնորհէր։ Այսօր գերեզմանն զիենդանի զինւորոն մահացուցանէ, և զյարութիւն՝ յուփոենից մտուելոցն աւետարանէ։ Երէկ խաչն բարձրանալով ի Գողգոթայ՝ ի բարձրաւանդակն տեղւոջ, զսուգ հանրատարածո սիւէր բոլորից արարածոց, այսօր գերեզմանն փակելով ի ստորին վայրւոջ զուրախութիւնո համասկիւռս մատուցանէ։ Երէկ մահն զօրացեալ՝ ըստ իւրումն բարուց կլանել կամէր զկեանքն տիեզերաց, այսօր կեանքն աճապարեալ զօրեղագոյն փայլատակմամբ՝ զմահն մեռուցանէ և զմեռեալսն կենդանացուցանէ։ Ավ մեծի հրաշիցս և ամենասքանչ քաջամարտութեանո հանդիսի, զի մահն կամելով ստանալ, զոր ոչն էր իւր, և ըմբռնել զայն՝ որոյ ըմբռնիլն էր անհնարին, ահա յաղթահարեցեալ և կորագլուխ լիւալ՝ և զոր ունէրն կորուստնէ։ Քանզի հնացեալն

աւուրբք չարութեան և ծառայն անհաւտարիմ՝ զաւանդ Տեսուն ինքեան առնելով և զանմեղսն խաբելով՝ և մոլորեցուցանելով՝ ոչ շատացեալ յաւել ևս ձեռնարկել ի Տէրն աւանդին՝ կամուլով և զնա ըեգ ձեռամք ածել. վասն որոյ յարուցեալ մանուկն Դանիէլ իրաւամք խայտառակեաց, և ազատելով զի մահ մատնեալսն ի ձեռաց նորա, զնոյն բռնացեալն՝ կապեալ էարկ ի բանտն անզերծանելի՝ պահելով յաւիտենականի կօրստեան: Երէկ մեղաւորքն անիրաւ դատաստանօք ի մահ վճռեցին զայն՝ որ անմեղն և անմահն էր բնութեամբ: Այսօր նոյն վճռեցեալն ի մահ արդարակէիու իրաւամք զմեղաւորսն արդարացուցանէ և զմեռեալսն ի յանապական կեանսն վերափոխէ: Ո՞վ սքանչելեացս, արարիցն մեռաւ և արարածքս կենդանացան: Ստեղծողն մահացաւ և մահացեալք զանմահութիւն զգեցան: Դուտարն վշտանայր և վիշտք նորա նախամօրն եւտայի աւետիս մխիթարութեան մատուցանէր: Զսրդին իւր միածին ի գերեզման իջեալ, տեսանէր Մարիամ և մեռեալ նախամօրն աւետիս մխիթարութեան առձայնէր, և ի միասին նախահօրն ևնախամօրն ասէր իսանդաղատելի ձայնիւ, դուտրս ձեր՝ զարսրիչն ձեր՝ որդի անհայր ծնայ և անմայր երկնաւորն՝ որդի իմ լինելով զմահ ճաշակեաց: Եւ արդ սուգ դստերս ձերոյ, վշտացելոցդ ուրախութիւն աւետարանէ: Ի գերեզման էջ անհայր որդին իմ Յիսուս, և հօր և մօրդ իմոյ՝ որ կայք ի գերեզմանի զյարութիւնս աւետարանեսցէ: Որդիս իմ մեռաւ այսօր, ահա զմեռեալսըդ ի կենդանացուցանել աճապարէ: Ո՞վ հարք իմ և նահապետք, ահա ի մեծ տարակուսանս և ի վարանս անկեալ կամ այսօր միայնակ և խղճալի դուստրս ձեր, և ոչ գիտեմ թէ զբ՞նչ արարից, քանզի ոչ գիտեմ թէ վշտացելոյ մօրս՝ զսուգ յօրինեցից: Թէ ցնծացելոց հարցդ իմոց զերգս խրախականս: Որդեմեռ ծնողիս զողքս հիւսեցից, թէ որդեկեցոյց հարցդ զձայնս զուարճարարս: Ինձ կենդանւոյն մեռելոյ մօրս զլացս յարմարեցից, թէ ձեզ ի մեռելութենէ կենդանացելոցդ զգովս բերկրականս և ուրախարարս: Քանզի որդիս իմ միակ մեռանելոյն այսօր, զիս խղճալի մայրս էարկ ի սուգս անհնարինս և զձեղ անդրափոխեաց ի յուրախութիւնս անպատմելիս: Միակ որդեակս իմ, որ կախեցաւ ի խալին որպէս ըզպարաւոր՝ անտէր և անօգնական, ահա աղաաէ զպարտա-

ւորսդ և այցելու լինի անօգնական մնացելոցդ։ Ուրեմն թէ-պէտ ինձ սգալւոյ մօրս ողբս՝ վասն զի որդեակս իմ մեռանի, սակայն ձեզ ուրախութիւն աւետարանեմ, զի զմեռեալսդ կենդանացուցանէ։ Ո՞ զարմանալեացս, ինքն ի խաչին մեռանէր որպէս զուկար, և որպէս զամենակարող զհզօր սանդարամետսն դողացուցանէր, զգերեալսն ազատէր, զգերեզմանսն բանայր, զվէմս պատառէր. և վարագոյր տաճարին ցելայր։ Ո՞ իբրև ըզմարդ ընդ անօրէնս համարեալ և իբրև զԱստուած՝ զաքայութիւն անօրինին պարգեեաց։ Ո՞ իբրև այր մի աղքատ երեսուն արծաթոյ վաճառեալ և իբրև զԱստուած զմեզ յօրինաց անիծիցն ազատեաց։ Խնդրէր ի Պիշատոսէ Յովսէփ իբրև զայր անարդ, և պատէր կտաւով զայն, որ զարգարեաց զերկինս առտեղօք և զգեցեալն զլոյս իբրև զՀանդերձ։ Սպասաւորէին նմայաղագս թաղմանն Յովսէփ և Նիկոդիմոս, յորմէ սերովմէք և քերովմէք սարսափին յահէ փառաց նորա։ Պատէին զնա կտաւոք մարդիկ հողեղինք, զոր ոչ կարէին տեսանել հրեշտակք բոցեղէնք։ Եղին զնա ի գերեզմանի որպէս մարդ մեռեալ, որ լզգերութիւն դժոխոցն որպէս զԱստուած ազատ արարեալ։ Շօշափէին զնա ձեռօք իբրև զմեռեալ՝ մարդիկ երկրաւորք, յորոյ Աստուածային լուսոյն ծածկեն զերեսս իւրեանց հրեշտակք թիւաւորք։ Եղին զնա ի գերեզմանի Յովսէփ և Նիկոդիմոս, որ դողալով յերկինս՝ սպասաւորէին նմա տէրութիւնք և զօրութիւնք։ Եղին զնա ի գերեզմանի Յովսէփ և Նիկոդիմոս, զոր ոչ կարէին տեսանել չորեքկերպեան կենդանիքն։ Եղին զնա ի գերեզմանի Յովսէփ և Նիկոդիմոս, և ասէին վասն մեր իջանես այդք իբրև զմեռեալ, որպէս զի քե հանցես զնախահայրն մեր ի գրոյ անջրդոյ՝ իբրև զԱստուած։ Վասն մեր իջանես ի գերեզման որպէս պարտաւոր և յանցաւոր օրինաց, զի ազատեսցես զմեզ իբրև օրինազիք՝ ի դատապարտութիւնէ օրինացն։ Վասն մեր իջանես ի գերեզման որպէս մարդ ստեղծուած, զի պարգեեսցես արտաքսելոցց զբնակութիւն դրախտին՝ որպէս զԱստուած։ Ո՞վ պանչելեացս, ի գերեզմանի լիով ընդ մեռեալս գոլով և ի յերկինս ընդ Հօր անթերի, և ի դժոխս զհոգիսն ազատէր։ Մայրն ի տեսանել զնա մեռեալ՝ լսոյր դառնապէս, և նախամայրն ի դժոխս՝ ի նլ-

մանէ կենդանացեալ լինէր: Լայր մայրն Մարիամ զորդի իւր, զարարիչն հօր իւրում, և հայր նորա ի գժոխս տղաղակէր և ուրախանայր՝ տեսանելով զորդի դստերն իւրոյ՝ զի իբրև զըստեղծող, զապականեալսն վերստին ստեղծանէր: Լայր մայրն Մարիամ առ գերեզմանին և լսելի լինէր ի գժոխս ի դպյո: Զայնէր նւայ դստերն և ուրախութեամբ պատասխանի բարբառէր յաղագ լալոյն: Լաց ասէ՝ գուստը իմ ցանկալի, արտասուեա գուստը իմ տիրուհի, զի տրտմութիւն մօրս քո՛ ուրախասցի: Ողբա՛ ծնունդ իմ նազելի, զի ողբալովդ քո՛ սուգ իմ մշիթարեսցի: Վշտացիր այսօր գուստը իմ ըղձալի, զի լաց և հառաջանք մօրս քո պակասեսցի: Քանզի մահ Որդւոյդ քո Աստուծոյ մերայ՝ կենդանութիւն պարգեւեաց մահացեսլ ծնողացս քո: Գերեզման գորա զդժոխս աւերեաց: Կտաւ պատանաց գորա զդժայս կապանաց մերոց խզեաց: Վէմ գերեզմանին՝ զհիմն բանտին քակեաց: Արտասուք քո՛ զանէծս իմ սպառեաց: Զայն լալոյ քո՛ զթոյնո վիշապին յականջաց իմոց ջնջեաց: Սուգ քո զարտօսր իմ փարատեաց: Վիշտ քո՛ զտրտմութիւնս իմ ուրախացոյց: Ցրտմութիւն քո՛ զհառաջանս իմ դադարեցոյց: Զայն ողբոյ քոյ՝ փող աւետեաց մեզ ամենեցուն յաւիտենից մեռելոցս: Այս ամենայն առ գերեզմանաւն սուրբ: Խոկ Հրէ-այքն զի՞նչ: Ժողովեցտն առ Պիղատոս և տսեն: տէր յիշեցաք զի մոլորեցուցիչն այն ասէր՝ մինչ կենդանին էր, թէ յետ երից աւուրց յառնեմ: Ո՞վ մոլեալ հրեայք, մոլորեցուցի՞չ կոչէք զայն: որ սեամբ լուսոյ առաջնորդէր հարցն ձերոյ՝ արձակելով զնոսա ի չար ծառայութենէ՝ խստին Փարաւօնի: Մոլորեցուցի՞չ կոչէք զայն, որ ընդ ծովն Կարմիր առաջնորդէր նախնեաց ձերոց, և անլինաս անցուցանէր որպէս ընդ ցամաք երկիր: Մոլորեցուցի՞չ կոչէք զբարեգործն հարցն ձերոց: որ առաջնորդ-գելով նոցա կերակրէր երկնատեղաց մանանոյիւն: Արդ՝ հրամայեա զգուշանալ գերեզմանին մինչեւ յերիս աւուրց, գուցէ եկեալ աշակերտքն գողանայցեն: և ասացցեն ժողովրդեան՝ թէ յարեաւ: Ա՞ անօրէն և պիղծ հրեայ: Զիարդ հնար է զնա գողանալ, որ նստեալն է ի բարձրութիւնս երկնից ի վերայ աթուոյ քերովրէական: Ո՞ւր է նա, որ պահէք զթափուր գերեզմանդ: Կամ զիարդ կարեն գողանալ՝ որ մարդարարութեամբն իւրով իջեալ ի գժոխս՝ ազատեաց զհարսն մեր ի կապանաց

բանտին։ Ասեն, և լինիցի յետին մոլորութիւն չար քան զառաջինն։ Ո՞վ անօրէնութեան բանիդ։ Զիարդ էր առաջինն չար, որ աստղն մոգուցն առաջնորդէր միջօրէի՝ առատապէս լուսովն իւրով։ Զիարդ էր մոլորեցուցիչ, յորոյ վերայ լուայք ի Յորդանան՝ զհօր վկայութիւն և զհոգւոյն սրբոյ։ իջումն տեսայք աշօք ձերովք, որով դաւանեցաւ Որդի Հօր յերկուց վկայութեանց։ Զիարդ էր առաջինն չար, զոր Կարապետն և Մկրտիչն ի ջուրն Յորդանանու վկայեաց. ահա Գառն Աստուծոյ, որ բառնայ զմեղս աշխարհի. և գուք լուայք ականջօք ձերովք։ Ո՞վ կոյրք, խուլք և անմիտք, այլ զի՞նչ մեծ վկայք պիտայ են ձեզ, քան զաստուած և զհոգին սուրբ ի յերկնից, յաղագս Աստուծութեան, և Մկրտիչն Յովհաննէս ի յերկրէ, վասն ճշմարիտ մարմնոյն՝ որ Աստուծածացոյց։ Զիարդ էր առաջինն չար, որ զկոյրսն ձեր լուսաւորէր, զդիւահարսն բժշկէր, զբորոսան սրբէր, զանդամալոյծսն կանգնէր, զմեռեալսն յարուցանէր։ Սուղ նկանակօքն և սակաւ ձկամբըն, զբազմութիւն ձեր կերակրէր։ Զիարդ էր մոլորեցուցիչ, որ զծովն ոտից իւրոց ձանապարհ պատրաստէր և զըորեքօրեայ մեռեալսն յարուցանէր։ Լիցի ամեն յետինն չար քան զառաջինն։ Զար լինէր յետինն, զի զմարդիկ հրեշտակս գործէր։ Զար լինէր յետինն, զի զփակեալ գրախան բանայր առաջի մարդկան, և յերկինս գնացս առնէր երկրաւորացս։ Զար լինէր առաջինն, զի զանէծսն լուծանէր, զփշաբերութիւնն ապականէր, զարտօսրն Եւայի փարատէր, զտրտմութիւնն Ադամայ ուրախացուցանէր, զդժսիսն աւերէր։ զխաւարեալսն լուսաւորէր, զմիջնորդ ցանկոյն քակէր։ զարտաքսեալս անդրէն՝ գրախատին քաղաքացի առնէր։ Ունիք ասէ զօրականք, երթայք զգուշացացարուք որպէս և գիտէք։ Եւ զիարդ կարեն պահել զնա զօրականքդ քո ո՞վ Պիղատոս, զոր ոչ կարացին արգելուլ զնա բարապանք դժոխոց գրամբք պղընձիւք։ Զիարդ կարեն պահել զնա զօրականքդ քո, յորոյ տեսլենէն զօրութիւնք սանդարամետականացն՝ սուղեցան ի խորս գըժուցն։ Զիարդ կարեն պահել զնա զօրականքդ քո որպէս մեռեալ, որ մահուամբն իւրով աշխարհի զանմահական կեանս պարզեեաց։ Եւ նոքա երթեալ զգուշացան գերեզմանին, և կընքեցին զվէմն հանգերձ զօրականօքն։ Ի վեր զգերեղմանն՝ ի վերայ նորա կնքէին, և ի վայր՝ հիմնենք դժոխոց ի նմանէ քա-

կեալ լինէին։ Ի վեր զգերեզմանն կնքէին՝ և ի վայր՝ շղթայք կապանաց նախնեացն լուծանէին։ Ի վեր՝ զգերեզմանն որդիքն պնդէին, և ի վայր՝ հարք նոցա ի դառն տանջանաց դժոխոցն տղատէին։ Ի վեր՝ զվէմ գերեզմանին կնքէին, և պահէին, և ի վայր՝ շտեմարանք դժոխոցն ի նմանէ կործանէին։ Ի վեր՝ որդիք ապրելոցն ի խորոց ծովուն իբրև զմեռեալ պահէին, և ի վայր՝ իբրև զկինդանի Աստուած զմահացեալսն կենացործէր։ Ի վեր՝ ի գերեզմանի ծածկեալ պահէին զնա, որ կանխօք ծածկեաց խորովք ծովուն զհակառակամարտս հարց նոցա ի բըռնութենէ դժոխոց և զխաւարեալսն վերստին լուսաւորէր։ Ի գերեզմանն զնստուած որպէս մեռեալ պահէին, և յերկինս աթոռօք հրեղէնք ի նմանէ դողային։ Գերեզմանն երկնաւորաւն երկինք, և երկրաւորաւն ի դժոխս, և պահապանքն զնա որպէս մեռեալ պահէին, և մեռեալքն նովաւ ազատէին։ Պահէին ի գերեզմանի զայն, որ յերկինս ի հրեշտակաց փառաւորիւր, և ի դժոխս զբանակս դիւաց հալածէր։ Զյարուցեալն իմեռելոց, որպէս մեռեալ պահէին։ Զկենդանարարն՝ որպէս մահացեալ. զանմահն Աստուած՝ որպէս մահկանացու մարդ։ Եւ որչափ ևս չարանային՝ անձանց իւրեանց կորուստ առնէին։ Եւ էր գործն այն, զոր գործէին. աշխարհի ուրախութիւն, մեռելոց կենդանութիւն, դժոխոց աւերումն, բանտարգելեացն ազատութիւն և յաւիտենից մեռելոցն յարութիւն, Զխաչափայտն տաշէին, և դրունք դժոխոցն սարսէին։ Զքեռեռքն հատանէին և երկաթի նիգքն խորտակէին։ Զերկրորդն Աղամ ընդ խաչն կապէին, և առաջին Աղամայն ի կապանացն արձակումն առնէին։ Ստեղծողն անէծք լինէր, և ըստեղծուածքն յանիծիցն ազատէին։ Թագաւորին թագաւորաց փուշն պօսկ պատրաստիւր, և փշաբերութիւն արմատաքի խըլէր։ Խոցելով զկողն արիւն և ջուր ելանէր, և աղտեղութիւն մեղաց մերոց ջրով աւազանին սրբէր, և մահացու թոյնք վիշապին՝ արեամբն եղծանէր։ Մարդ մեռանէր և մահ նորա զամենայն տիեզերս կենդանացուցանէր։ Ի Գերեզման իշանէր, և որք ի դժոխս էին յերկինս վերանային։ մեռանէր երկրորդ մարդն Աղամ, և կենդանանայր Աղամն առաջին։ Լայր Մարիամ, և ուրախանայր Եւայր Ողբայր Պետրոս, և ողբացեալ Աբէլն զուարձանայր։ Տրտմէր Անդրէաս և բերկրէր նոյ ի տըրտ-

մութենէն։ Լայր Յովհաննէս, և խնդայր Արքահամ։ Սուգ առնոյր Փիլիպպոս և միսիթարէր Խոահակ։ Թաղծէր Յակովը ու Հրոնէր Յակովը խորայէլն։ Ասացից իսկ պարզաբար, տրտմէին մետասան առաջեալքն ի ժամ մահու Փրկչին և ուրախանային երկոտասան նահապեաքն ի դժոխս։ Ողբային Եօթանասուն աշակերտքն և պարէին դագը մարգարէիցն։ Գերեզման փորէին, և դժոխսը աւերէր, ի վերայ հիմն տրկանէին և հիմունք բանտին կործանէր։ Զգերեզմանն պահապանքն պահէին և ի մեռելոյն բարապտնք դժոխսոցն դողային։ Զօրականքն երրայեցոց ի գերեզմանն զնա որպէս մեռեալ պահէին, և զինւորութիւնք մեռելոյն զզօրութիւնք սանդարամետականացն հալածէին։ Գերեզմանն մեռեալ ընդունէր, և դժոխսք զնա կենդանի տեսանէր։ Պահէին զօրականքն մարդ մեռեալ, և մեռեալն յերկինս կենդանի Աստուած օրչնաբանիւր։ Մեռանելովն յեգեմ աւազակին զդրախոտն բանայր և ի դժոխս զԱդամ ազատէր։ Մեռանելովն արարածք սարսէին, և յարութեամբն զպահապանսն զարհութեցուցանէր։ Ընդ մեռանելն նորա՝ երրայեցիքն ուրախանային, և ընդ նոցա ուրախութեանն՝ դեքն տրումէին, և ընդ տրտմութիւն գիւացն՝ բանտարկեալքն ուրախանային զուարճացեալք, և ընդ ուրախութիւն բանտարգելոցն արարածք ցնծային, և արարածոց ուրախութիւնն՝ յարութիւն մեռելոց էր՝ զոր պահապանքն ի գողանալոյ պահէին։ Ո՞վ սքանչելեացս։ Պահապանքն զնա ի գերեզմանին գիտէին, քանզի զվէմն անշարժ տեսանէին, իսկ մեռեալն յարուցեալ և կնիք գերեզմանին անապական մնացեալ։ Պահէին մեռեալ, և մեռեալն յարութեամբ իւրով գերկիր շարժեալ՝ և շարժումն զարհութեցուցեալ զնոսա։ Եւ մինչ հայէին զարհութեալք ընդ բազմութեամբք զինւորութիւնս մեռեալ մարդոյն։ զի իրեւ ծագմունք փայլատականց հիացուցանէին զնոսա։ Յայսպիսեաց պահապանաց աշակերտքն երկուցեալք լինէին։ Զօրականքն զմեռեալն յաշակերտացն պահէին, և պաշտօնակիցք աշակերտացն զպահապանսն զարհութեցուցանէին հիացեալք։ Եւ մինչ ի տեսլենէ հրեշտակացն զարհութեալքէին, հուր ծագեցաւ ի խաչեալ թաղելոյն, և լցաւ վայրն լուսով, յԱստուածութենէն, որ ամփափեալ էր ի մարմնի։ Էր լոյս յԱստուածութենէն ի դժոխս և ճառագայթ արփիցն յաչս տե-

սողացն: և գժոխս զխաւարեալսն լուսաւորէր, և ի գերեզմանին զայս պահապանացն իւաւարեցուցանէր: Տեսին ի գժոխս մեռեալքն և պարելով ուրախանային, պահապանքն տեսին ի գերեզմանին, և զգետնի հարկանէին: Տեսեալ նախահայրն զլոյսն արարչական և ապականեալն վերսուին նորոգեցաւ: Տեսին որդիք որդւոցն, և վաղվաղակի կործանեցան: Ո՞վ հրաշիցս զարմանալեացս: Մինչ հարկանէին զբեեռուն ի վերայ խաչին՝ ի ձեռսն և յոտսն ստեղծողին, յայնժամ արձակէին կապանք շըդթայիցն ի գժոխսն՝ ի ձեռաց և յոտից ստեղծուածոցն: Մինչ քակէր ծառայն զբեեռուն ի ձեռաց և յոտից արարչին, յայնժամ կապեալ լինէին ձեռք և ոտք հակառակորդին: Եւ մինչ մեռանէր Տէրն ի վերայ խաչին, յայնժամ կենդանանային ծառայքն ի գժոխս խորտակ Յորժամ իջանէր Տէրն ի խաչափայտէն, յայնժամ խորտակէր զդիմամարտն ի պատերազմին: Եւ յորժամ իջանէր Տէրն ի գերեզման, յայնժամ վիրանայր ծառայն ի փափկութիւն դրախտին: Եւ մինչ յարեաւ Տէրն և արարին ի գժոխոց, յայնժամ իջեալ թշնամին ի խորս գժոխոց: Մեծ և սքանչելի են գործք տէրունականք: Էր ի գերեզմանի, և նստէր ի բարձրութիւն սերովիքից, էր ի գժոխս, և ոչ էր մեկնեալ ի ծոցոյ Հօր: Տեսին զնա նահապետքն ի գժոխս: Տեսին մարգարէքն: Տեսին արդարքն: Տեսին մեղաւորքն: Նկատէին նահապետքն ընդ արդարս, և արդարքն ընդ մարգարէսն, և առ հսուարակ հայէին ընդ Աղամ ամենեքեան: Վասն նման եկն առեն՝ արարին: Վասն ստեղծուածոյն՝ ստեղծչին: Վասն արարածոց՝ հրաշագործողն: Արդ՝ սա ազատի և մեք տառապիմք: Սա արձակի ի կապանաց և մեք կապեալ մնասցուք: Սա ուստի արտաքսեցաւ, անդ լիցի անդրէն քաղաքացի, և մեք ասա կործանեցուք, ուր կործանեցաք ի գժոխս: Լուաւ Արարին զայս ամենայն և ասէ՝ մի այդպէս կարծէք, ով հօտք իմբ բանաւորք, զի ոչ է այդպէս, դուք ընդ միմեանս աղմկեալ խըռուիք: Եկի վասն Աղամայ, այլ ոչ անտես արարից զձեզ, որք յԱղամայ. և որպէս գուք ի ձեռն դորա աստ ժողովեցոյք ի տեղի տանջանացս, այսովէս ի ձեռն դորա վայելեսջիք վերսուին ի գրախտին փափկութեանն, որ վասն ձեր պատրաստեցաւ իսկրգբանէ աշխարհի: Եւ իբրև լուան մեղաւորքն զի խօսեցաւ զայս ցնոսա արարին, ողբացին սաստկապէս և ասեն, զիտեմք

Տէր և արարիչ, զի սմա եկիր, զոր ստեղծեցեր ձեռօք քո մարմին
ի հողոյ, զի զապականեալ անօթն վերստին նորոգեսցես։ Զնա-
հապետոն ապրեցուսցես, զսրդարոն ազատեսցես, զմարդարէսն
կեցուսցես, զընտրեալսն փրկեսցես ի կասլանաց այսց խստագու-
նից, և մեք մեղաւորքս միայն տահջի՞մք դառնագոյն։ Անօրէնքս
և մեղաւորքս միայն վշտանամիք ի դառնութիւն դժոխոց։ Նո-
քա լուսով Աստուածութեանդ քո պայծառանան, և մեք խա-
ւարան դժոխոց նսեմաննամք։ Ոչ տեսաք ասեն ի մէջ նսեմա-
փակ խաւարիս՝ ճաճանչ լուսոյ, ցանկացաք տեսանել զտիւ, և
ոչ ծագեցաւ առաւօտ մեզ։ Եւ արդ լուսաւորեցաք յաներէկ
լուսոյ քումմէ, մի զրկեսցուք եղկելիքս և թշուառականքս ի
փառացդ յայդցանէ, զոր յոյժ տենչամք տեսանել։ Մի անտես
առներ զուառապեալքս, որք արժանաւորեցաք միանգամ լու-
սաւորիլ ի լոյս երեսաց քոց։ Այժմ արձակեա զնեղեալքս և
փրկեա զգերեալքս, ապրեցն զտանջեալքս և հանգո զվշտա-
ցեալքս։ Տեսաք ասեն զծէրդ զի յորժամ էիր ի խաչին, գաւա-
զանաւ քո խորտակեցան դրունք դժոխոց։ Լուաւ Աղամ
նախահայրն մեր և ազատեցաւ ի դատապարտութենէ փայտին։
Լուաւ Եւայ զոտնածայն քո ի դժոխս և մատուցեալ աւետիս՝
նախաստեղծին ասէ՝ նախ ես լուայ զձայն հրապուրանաց բան-
սարկուին, և կերայ ի պտղոյն և ետու քեզ ուտել՝ ուստի փա-
փագեցաք լինել իբրև զնստուած, և ի փուռացն բարձրագունից
զրկեցաք բանսարկուին խաքմումք։ Եւ արդ՝ նախ ես լուայ, զի
Աստուած վասն մեր իբրև զքեզ մարդ եղե ի կնոջէ, որ էր իբ-
րև զիս։ Եւ արդ՝ լուայ զոտնածայն նորտ՝ ոչ ի դրախտին, այլ
ի դժոխս, զի գայ, ոչ վասն դատապարտութեան մահու, այլ
վասն ազատութեան կենաց։ Եւ յորժամ զայս ամենայն լուան
նահապետքն, և ունկնդիր եղեն արդարքն և ուրախացան
մարդարէքն և բերկրեցան ընտրեալքն, ասեն մեղաւորքն։ Մեք
միայն մնացաք արտմեալք, և զիամրդ ի դէպէ էր նոցա ուրա-
խանալ միայն, որ ի միասին տրումէաք. նոցա միայն բերկրել և
զուարճանալ, որ ի միասին նստէաք լայաք դառնապէս։ Մի եր-
կընչիք ասէ Փրկիչն, զի ոչ այդպէս՝ որպէս դուք կարծէք՝ զի
արդար է դատաստանն իմ։ ոչ նուազագոյնս գործեցից արարիչս՝
քան զարարածս ձեռաց իմոց, քանզի ոչ եղի սահման ծագել
զլոյս արդարոց միայն, այլ և մեղաւոր մարդկան։ Այսպէս ա-

բարից արդարութեան արեգակնս՝ յորժամ ծագեցայ ի դժու-
խըս, ոչ եթէ զարդարս և զընտրեալս միայն, լուսաւորեցից,
այլ և մեղաւորաց և յանցաւորաց լոյս ծագեցից: Եւ որպէս
խաւար դժոխոցդ ոչ եթէ զմեղաւորոդ միայն ծածկէր, այլև
զարդարադ: Այսպէս Աստուածութեան իմոյ լոյս, ոչ եթէ մի-
այն արդարոց ծագեցի, այլ և մեղաւորաց: Եւ դարձեալ որ-
պէս արդարքն ոչ եթէ թեթեագոյն խաւարաւ տանջէին և մե-
ղաւորքն իստագունիւ: այլ առ հասարակ խաւար աղջամղին
զամենեսեան ծածկէր, այսպէս և լոյս Աստուածութեան իմոյ,
ոչ եթէ արդարոց առաւել ծագեցի քան մեղաւորացդ, այլ
առ հասարակ, բայց պատով ընտրեցին, զի եթէ զմեղաւորս
ոչ ազատեցից աստի, ապա և ոչ զԱդամ իսկ՝ ուստի մեղքն
ծագեցաւ: Եկի այսր զի ազատեցից ի դժոխոցն զԱդամ և ընդ-
նմին և զամենայն մեղաւորս ազատեցից՝ և քան զերկինս պայծա-
ռագոյն գործեցից: Եւ ձայն հրեշտակաց և ձայնք հրեշտակա-
պետաց, ձայնիւ սերովբէից և քերովբէից և ձայնիւ զօրու-
թեանց և իշխանութեանց՝ լցան դժոխք: Որ երգելով աղաղա-
կէին, ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք: աղաղակեցէք առ
Աստուած ի ձայն ցնձութեան: Ուրախացէր Ադամ, և ցնձա
Խւայ, սպառեաց անէծքն և ծաղկեցաւ օրհնութիւն, քանզի
արտասուք ձեր բարձաւ և իննդութիւն տարածեցաւ, տըրու-
մութիւն փարատեցաւ և ի վերայ ամենայն աշխարհի ուրա-
խութիւն սփռեցաւ: Սուգն ի բաց մերժեցաւ, և միսիթարու-
թիւն յերկնից ծագեցաւ: բերկրեցարուք արդարք և լցջիք
հրճուանօք մեղաւորք: Կենդանասնջիք մեռեալք, քանզի մահն
մահացաւ, զի Աստուած մարմնով մեռաւ. Դժոխք աւերեաց,
զի Աստուած ի գերեզմանի եղաւ: Եղեմ բացիք, զի Աստուած
ընդ աւազակս խաչեցաւ: Աւազակ մուտ ի դրախտն, զոր կողն
երաց այսօր: Կապեալք արձակեցարուք, զի ահա Աստուած ի
դժոխս: Ուրախացէք մեղաւորք, զի Աստուած վասն մեղաւո-
րաց խաչեցաւ: Զուարճացարուք յանցաւորք, զի Աստուած
ընդ անօրէնս համարեցաւ: Քակեաց զհզօրն յԱթոռոյ, զի Աս-
տուած յերկնից յերկիր խոնարհեցաւ: Բարձրացարուք խո-
նարհք, զի Աստուած ի բարձրութենէ փառաց իւրոց առ մեզ
էք: Աղքատացէք մեծատունք, զի Աստուած կամօք աղքատա-
ցաւ: Քաղցեալք լցցուք բարութեամք, զի Աստուած վասն մեր

քաղցեաւ։ Խաչ նորա զդատապարտութիւն խափանեաց։ Քզսմիտն՝ զանձեւ մերկութիւն Ադամայ զգեցոյց։ Փշոյ պսակն՝ ըզփշաբերութիւն երկրի ապականեաց։ Զարչարանքն՝ զտանջեալսըն ազատեաց։ Վիրաւորութիւն զվերսն Ադամայ բժշկեաց։ Արգումն լեղույն՝ զդառնութիւն ճաշակացն քաղցրացոյց։ Տէգկողին՝ զխայթոց վիշապին շլացոյց։ Արիւն նորա՝ զծառայն յապականութենէ գնեաց։ Կողահոս աղբերք նորա՝ զաղտեղութիւն լուաց։ Մահ նորա՝ զմահացեալսն կենդանացոյց։ Գերեզմանն նորա՝ զդրունոց դժոխոց շարժեաց։ Վէմ նորա՝ զդրունոպղնձիս մանրեաց։ Կնիք վիմին՝ զերկաթի նիգսն փշրեաց։ Կապանք նորա՝ զկապանս շղթայիցն խզեաց։ Վիշտք առաքելոցն՝ զնահապետսն միսիթարեաց։ Իջումն նորա ի գերեզման՝ զխաւարեալսն լուսաւորեաց։ Արդ՝ ուրախ լերուք վշտացեալքդ։ Մափս հարէք ամենեքեան հանդերձ Ադամաւ։ Բերկրեցարուք կոնայք, և կայթեցէք ձեռօք հանդերձ Եւայիւ։ Երգեցէք Դաւթիւ՝ որք ի դժոխս ընդ դասապետս երկնայինս։ Աղազակեցէք ի միաօին և տասնաղեաւ երգարանաւ ասասցուք, յարիցէ Աստուած և ցրուիցեն թշնամիք նորա, փախիցեն ատելիք նորա յերեսաց նորա։ Եւ զայս ամենայն իբրև լուաւ Ադամ, յարեաւ և ասէ, զձայն նորա յԵղեմ ասելով Ադամ՝ ուր ես, և ես աօացի, լուայ զձայն գնալոյ քո ի դրախտի աստ և երկեայ և թաքեայ, քանզի մերկացայ զքեզ։ Խոկ աստ ասացի թէ, լուայ զձայն քո ի դժոխս, և ահաւասիկ իսկ կամ առաջի քո, զի զգեցայց զքեզ։ Անդ լուայ զձայն պատուհասի և ի հող դարձայ՝ ուստի առայ։ Եւ աստ՝ ձայն ուրախութեան լուայ՝ և վերստին դարձայ՝ ուստի անկայ։ Անդ՝ մերկացայ ի փառացն՝ և աստ զգեցայց զշնորհսն։ Ի դրախտն մահ ճաշակեցի և աստ ջուր կենաց արբի։ Ի տեղին զգենլոյն մերկացայ և զտերև թըզենլոյն զգեցայ, և ի տեղւոջ խաւարչուտ՝ լուսով ծածկեցայ։ Ի բարձրագոյն տեղւոջէն ի դժոխս իջի, և ի խորագունէ ասաի յերկինս վերացայ։ Անդ՝ խոնարհեցայ և աստ բարձրացայ, անդ աղքատացայ և աստ ճոխացայ, անդ՝ խաւարեցայ, անդ՝ ի լուսոյն մերկացայ և խաւարի լուսով զարդարեցայ, անդ՝ ի լուսոյն մերկացայ և խաւար զգեցայ և աստ մերկացայ զխաւարն, և զլոյս զգեցայ։ Ի տեղի օրհնու-

թեան անէծք լուայ, և ի տեղի անիծիցս օրչնութեամբ լցայ: Ուր անմահ ստեղծայ՝ անդ մահու՞նաշակող եղէ, և ուր ընդ մահուամբ փակեցայ՝ աստ զկենդանութիւն զգեցայ: Ի տեղի նորոգմանն ապականեցայ, և ի տեղի ապականութեան վերստին ստեղծայ: Իբրև ասաց զայս ամենայն Ադամ, բարձրացոյց ըզ-ձայն և ասէ: Ուրախացիր Աբէլ, և ցնծաւ Սէթ: Բերկրեաց Ենովս և միսիթարեաց Նոյ: Զուարճացիր Աբրահամ և լցջիր Հրճուանօք Խսահակ: Միսիթարեաց Յակովը, սփոփեաց Յովլսէփ: Խայտա Մովսէս և ձայն աւետեաց ասէ Դաւթի: Խնդա Սողով-ման և բարբառեան ծերունայն Սիմէօնի: Զայնեա Զաքարիա, զի գոչեսցէ Կարապետն, ոչ եթէ ձայն բարբառոյ յանապատի, այլ աւետիս ուրախութեան ի դժոխս, ոչ եթէ պատրաստ առնել զճանապարհս Տեառն գալ առ աշխարհս. այլ բարձրելոյն իջա-նել ի դժոխս՝ և լուսով իւրով լուսաւորել զխաւարեալքս: Պայծառացիր և դու մարգարէութեամբ քո, զի ահա ծագեաց մեղարեգակն արդարութեան ի բարձանց՝ լուսաւորել զնըս-տեալքս ի խաւարի և ի սառւերս մահու, և ուղղել զոտս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան: Խնե զմահ ճաշակեցիք, և արդ ինե զկեանս զգեցարուք: Զի Աստուածն իմ և արարիչն վասն իմ կամեցաւ իբրև զիս լինել՝ առ ի կեցուցանել զիս, և ի ձեռն իմ զձեղ զամենենեան հանելով ի դժոխոց ի բնակութիւն դը-րախափին: Խնդացէք ամենեքեան և ուրախ լերուք: Կայթեցէք ձեռօք արդարք: Մափս հարէ նահապետք: Պարեցէք մարգարէք: մեղաւորք ընդ մեղաւորս ուրախացարուք, զի այսօր և վասն մեղուցելոյս մեռաւ այն որ էր առանց մեղաց՝ էջ ի գերեզն ման. այն՝ որ էր ի ծոց Հօր, զի զիջեալքս ի գրի ներքնումն՝ ի բարձ-րութիւն փառաց իւրոց հանցէ: Զայս ամենայն խօսելով Ադա-մայ հանդերձ արտասուօք՝ և ուրախալից սրտիւ: Խնձ այսպէս թուի՝ թէ յԱստուծոյ լուաւ այսպէս ի պատասխանի Ադամ: Վասն քո ասէ, որ կամեցայ իբրև զիս լինել, եղէ ես իբրև ըզ-քեզ, զի զքեղ իբրև զիս արարից: Հրաշագործօղս քո, վասն կոր-ծանեալ մարդոյդ, մորդ եղէ: Վասն ծածկելոյդ ընդ թզեն-եաւն՝ ի խանձարուրս պատեցայ: Վասն կործանելոյդ ի բարձ-րագոյն փառաց՝ ի մսուր անբանից եղայ: Վասն աքսորելոյդ ի դրախաէն՝ ի յԵգիպտոս փախեայ: Վասն աշխատութեանց քոյ-վաստակեցայ: Վասն անիծից քոց անէծք եղէ: Վասն ի շնոր-

Հաց մերկանալոյն քո փայտիւ ի վերայ խաչին տարածեցայ։ Վասն յանցանաց քոց՝ լինդ սնօրէնս համարեցայ։ Վաս մահուան քո՛ զմահ ճաշակեղի։ Վասն իջանելոյդ ի գժոխո՞ ի գերեզման եղալ։ Եւ որդ՝ լուսաւորեաց մեռանելովս իմով խուարեալդ։ Կենդանացի՞ր անշնչութեամբս իմով մահացեալդ։ Ուրախացի՞ր չարչարանօքս իմով տրտութալդ։ Զգեցի՞ր մերկանալով իմով մերկադեալդ։ Ես իսկ ձեռօք իմովք կալայ զձեռանէ քումմէ՛ որով ստեղծի զքեզ, և գու, կոչեա զամենեսեան, որք ի քէն ձնան՝ զկնի քո։ և ուրախութեամբ եկայք ամենեքեան՝ վայելեցէք յարքայութեան իմում՝ փառաւորելով զչայր փառակից և զէտկից սուրբ Հոգին, որոյ կամաւ մատուցայ պատարագ վասն ձեր։ Եւ ապա Ադամայ բացեալ զբերան իւր՝ օրհնեաց զՍոտուած և ասէ։ օրհնեալ ես Տէր Աստուած, որ յայց ելեր մեղուցեալ ծառայիս քո։ Եւ արդարքն աղաղտկի ին ասելով՝ օրհնեալ Որդիդ միածին։ Եւ նահապետքն զձայնս իւրեանց բարձրացուցեալ տոէ ին, օրհնեալ Հոգիդ սուրբ փառակից։ Վասն զի հաճութեամբ Հօր Որդին մարմնոցաւ, Հոգին սուրբ հովանի եղեւ, և մեք աղատեցաք ի դառնութենէ դժոխոց։ Այս ամենայն ի գժոխոս կատարէ ին։ Իսկ ի գերեզմանին զի՞նչ արդեօք լինէ ին, զի՞նչ խորհուրդ մեծ և աշաւոր։ Կնքեցին, տոէ զգերեզմանն հանդերձ զօրականօքն և զգիշերն ամենայն զգուշութեամբ պահելով։ Եւ տեսանէին զսպասաւորս մեռելոյն փայլեալ անդ՝ աշաւոր հրաշիւք որպէս փայլատակունս հրոյ։ Այնմ որ ի գերեզմանի եղաւ որպէս մեռեալ, հրաշունչ երեւէին սպասաւորք նորա, և զօրականին ի յահէ անտի նոցա՝ անշնչացեալ կացուցանէին։ Տեսալ զօրականացն զբազմութիւն երկնաւորացն ի գերեզմանի անդ։ և ասէին, զի՞նչ է այս, զոր տեսանեմք ի գերեզմանի աստ, այր մի մեռեալ պահեմք, զի յաշակերտաց իւրոց մի գողոսայի, և տեսանեմք իջեալ ի սպասաւորութիւն սորա՝ հրեշենք բոցափայլք։ Մարդ սպանաք, և սպասաւորք սորա են իբրև Աստուծոյ։ Եւ իմացաք, որ վասն մեռեալ մարդոյս գողային լերինք և բլուրք. և պատառեցան վէմք։ Աա ի գերեզմանս, և երկիր շարժեցաւ։ Աա ի գերեզմանս, և պահապանքո որպէս զմեռեալ եղաք։ պահապանք գերեզմանին այսպէս զարհուրէին։ Եւ սատանայ և զօրք իւր յամօթ լինէր ասելով՝ վայ մեռանելովն Աստուծոյ։ ՈՇ անմուռթեան հրէիցն, Աատանայ զմարմ

նացեալ բանն Աստուած դաւանէ, և նոքա պարծէին, եթէ
յաղթեցաք որդւոյն Մարիամու՝ որ անձնահաճ կամօք Աստ-
ուածացաւ: Նոքա իբրև զմորդ սպանին: և Յովսէփ և Նիկո-
ղեմոն իբրև զԱստուած պատուեցին: Երանի՞ է ձեզ Յովսէփ
և Նիկողեմոս, ծածուկ աշակերտք Քրիստոսի: Դուք երկինք
իբրև առաքեաւոք, գուշք երկրաւոռք՝ իբրև երկնաւորք: Համար-
ձակեցայց ասել զսոսա բազմաչայ քերովքէս և վեցթեան
սերովքէս, և բաժանելով զպատիւն՝ ըստ գուիցն, զի գերա-
գոյն պատիւ քան զհրեշտակացն ընկալան, զի հասին նոքա ի
գլուխ այնմ, որ բարձրագոյն է քան զերկինս, յորում ոչ
կարեն հպել հրեշտակք, զոր թեաքողեալ յահէ փառաց ե-
րեսաց նորու անմարմինքն ծածկէին զդէմն իւրեանց ի լուսոյ
Աստուածութեան նորա, ձեռք մարմնաւորացն արժանի եղեն
մերձենալ ի նաւ, և ոչ պարզաբար հասանել, այլ շօշափեալ և
պատեալ զնա կտաւովք: Երանի՞ է ձեզ Յովսէփ և Նիկողեմոս,
որ զԱստուածացեալ մարմինն զայն՝ որոյ ձայնն զգերեզմանս ե-
րաց, և զմեռեալս յարոյց և զվարագոյր տաճարին ցելեաց, և
զիէմն պատռեաց, դուք պատեալ ի՞նուցիք ի գերեզման: Արդ՝
զգերեզմանն սուրբ, որպիսի՞ գովութեամբ փառաւորեսցուք: Ի
սինեայ Աստուածիւն իջանելով՝ ծածկիւր մառախլուր և ամպով,
և սիւն հրեղէն առաջնորդելով Եբրայեցւոցն՝ ազատեալ զնոսա
ի չար ծառայութենէ խստին Փարաւոնի: Եւառ սա իջեալ Աստ-
ուածութիւն միացեալ մարմնովն և լուսով Աստուածութեան
իւրոյ զյաւիտենից ննջեցեալսն ազատեալ ի դառն տանջանաց
դժոխոցն: Անդ Մովսէս գաւազանաւ հանէր յԵգիպտոսէ և ան-
ցուցեալ ընդ ծովն Կարմիր՝ առաջնորդէր յանապատն: Եւ աստ
Քրիստոս իւաշիւն եհան զգերեալսն ի դժոխոցն և անցոյց ընդ խա-
ւարն աղջամլջին, և տարսաւ ընդ իւր յարքայութիւն անգնաց
ոտիւք: Անդ մանանայն յերկնից գայր, և կերակրեալքն զկե-
րակրովն մնուացան և արձանս կռոց կանգնեցին: Եւ որդիք ապ-
րելոցն զբարեգործն իւրեանց իբրև զչարագործ՝ իւաչի մատնե-
ցին և սպանին: Եւ աստ հացն կենաց աշխարհի պարգևեցաւ,
և կերտկրեալքն նովաւ զկռապաշտ մոլորութիւն արհամարհե-
ցին՝ խոսավովանելով Աստուած զչարչարեալն և զխաչեալն՝ փա-
ռաւորելով ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյն սրբոյ յաւիտեան: Յանա-
պատին ի վիմէ ջուր բլիսեաց և զէմն էր ինքն Յիսուս: Եւ աստ

Ե կողեն իջևլոյն ի գերեզման ել ջուր, և ջուրն էր ինքն Քրիստոս, ըմուռդքն անտի մեռան, և աստի որք մկրտեալք, կենդանայան: Գերեզման, և կենդանեաց բնակարան: Գերեզման և մեռելոց յարութիւն: Գերեզման, և գժոխոցն աւերող: Գերեզման: և սգուռորաց մխիթարութիւն: Գերեզման, և տեղի երկնաւոր հարանեաց: Գերեզման և առագաստ զարդարեալ: Գերեզման և արեմուտք արեգականն: Գերեզման, և երկինք լայնագոյն: Գերեզման, և հաստատութիւն անվայրափակ: Գերեզման, և տեղի լուսոյն անմատոյց: Գերեզման, և բարձող կենդանատուին: Գերեզման, և նորոգով աշխարհի: Գերեզման, և քառարան մեղաւորաց: Գերեզման, և գրախտ ծաղկազարդ: Գերեզման և քան զեգեմ պայծառագոյն: Սա, ապաւէն աշխարուց: Սա, ապաշխառութիւն մեղաւորաց: Սա, բնակարտն Աստուծոյ յերկրի: Սա, հաւասար Աթոռուոյն Աստուծոյ յերկինս: Սա, գլուխ եկեղեցւոյ: Սա, Սիւն հաւատոյ: Սմա պաշտեն քահանայք: Սմա երկրպագանեն, հրեշտակք: Ի սմա ընթանան տիեզերք ամենայն: Եւ ի սմա իջանեն պաշտել՝ երկնաւորք ամենայն: Աս, երկինք՝ և արարածք ի սա հասանեն: Սա, յերկրի և հրեշտակք ի սա իջանեն: Ի սա մոեալ տրեգակն արդարութեան, և ի սմանէ ծագեալ լոյսն անմատոյց ի մէջ խաւարի գժոխոցն: Սա եղեւ պատճառ սգոյ, և ի սմանէ արւաւ աւետիս յուսոյ: Սա տեղի վշտաց, և ի սմանէ բզիսեաց ուրախալի ցնծութիւն: Ի սմանէ ստեղծաւ մարդն առաջին, ի չգոյից կենդանի, և ի սմա թաղեցաւ երկրորդ մարդն, որ Տէրն է ամենայնի: Ի սմա գարձաւ ուստի առաւ մարդն, և ի սման է յորեաւ մարդն երկրորդ և զառութինն կենդանացոյց: Ի սմա տալականեցաւ մարդն առաջին, և ի սմա նորոգեցաւ ի ձեռն երկրորդին: Սա, գիշեր անառաւու որդւոց մարդկան, և Սա տիւ աներեկոյ, ուստի խաւարեալքն լուսուռեցան: Սա ամպ և մառախուղ՝ որով արդարութեան արեգակն ծագեցաւ, և Սա առաւօտ լուսապայծառ՝ որով աշխարհս ճառագայթեցու: Ի սմա եղաւ փրկագործն մեր Քրիստոս իբրև մարդ մահացեալ և ի սմանէ յարեաւ Աստուծապէս մարմնուին տռեցեալ, որ է ահաւոր սերովբէից և քերովբէից և ամենայն անմարմնական զինւորութեանց. ընդ որում Հօր և սուրբ Հոգւոյն, փառք յաւելտեանս ամէն: